

Cloenda

Àngels MACH i BUCH

En el moment de cloure la 31a Diada Andorrana, dins la 50 edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, al Conflent, voldria ressaltar el tema escollit per a aquesta jornada, que inicia els diferents actes que es duran a terme al llarg de la segona part d'enguany i especialment l'any vinent, per celebrar el 600 aniversari de la creació del Consell de la Terra, el 1419.

Parlamentarisme és el règim polític en el qual el parlament, que s'elegeix democràticament, és l'eix de la vida política i la principal font de poder. És característic de la majoria d'estats de l'Europa occidental, de règim parlamentari, presidits per un cap d'estat, sigui president de la república o sigui rei constitucional, sense responsabilitat política, i no separa el poder executiu del poder legislatiu: els ministres són, alhora, membres del parlament. I d'altra banda, el suport del parlament és imprescindible perquè el govern pugui mantenir-se al poder, ja que el parlament legitima l'autoritat del govern. És el cas del Regne Unit, d'Alemanya i d'Espanya des de la Constitució del 1978, entre altres.

El parlament més antic d'Europa, el d'Anglaterra, té origen medieval; es va convocar per primera vegada el 1258, durant el regnat d'Enric III.

El règim polític d'Andorra és un Copríncipat parlamentari, que té els seus orígens en els Pariatges de 1278. Els Coprínceps són el cap d'estat, de manera conjunta i indivisa. A Andorra es considera l'any 1419 l'inici oficial, tot i que anteriorment consta que els andorrans es reunien abans en assemblea, en l'acta ratificada pels dos Coprínceps per autoritzar-los a reunir-se per tractar els assumptes que implicaven a tots, i diferenciar aquesta funció dels assumptes locals de cada parròquia. El cas d'Andorra és prou diferent dels d'altres països: després de diferents canvis legislatius al llarg del temps en el Consell General, es va dotar d'una Constitució el 1993. Tot i que el Consell General està documentat de ben antic, diferenciar les funcions legislatives de les executives no es va produir fins al 1980, en què per primera vegada es va crear la figura del Cap de Govern i un Consell Executiu. La Constitució va acabar de separar els tres poders, legislatiu, executiu i judicial. A diferència d'altres països,

els ministres no són alhora Consellers Generals, i en cas d'haver estat elegits, el seu lloc com a Conseller passa a ocupar-lo el següent candidat de la seva llista.

La participació de l'arquebisbe d'Urgell, Joan-Enric Vives, que va pronunciar l'homilia de la missa en català concelebrada a l'església de Prada, juntament amb Norbert Turini, bisbe de Perpinyà; Francesc Pardo, bisbe de Girona, i Josep. M. Soler, abat de Montserrat, el matí a les 11 h, va propiciar que el Copríncep passés a saludar els participants a la 31a Diada Andorrana a primera hora de la tarda.

L'esforç dels setze ponents que avui ens han ofert els seus coneixements aquí al liceu Renouvier, més els nou que han enviat ponències escrites davant la impossibilitat de ser-hi presencialment i de les quals se n'ha llegit un resum, ens ha fet veure una institució que ha anat canviant al llarg dels anys i que ara es troba en un moment important per poder reflexionar en què i com podria millorar. El tema d'estudi, escollit a l'assemblea de socis de la SAC, justifica plenament les raons per ser presents a Prada: per poder reflexionar i aprofundir en el coneixement des de la distància, amb el rigor de l'àmbit universitari, i donar a conèixer Andorra als de fora i als de dins, i coneixent-nos millor, portar a dialogar i avançar plegats.

El conjunt de totes les ponències ofereix una visió polièdrica i actual de la institució que regeix l'activitat legislativa del país que segur que serà útil. Per tant, volem agrair l'esforç dels ponents a preparar els seus treballs i venir a Prada de Conflent a fer-nos-en participar.

El suport del Govern d'Andorra a la iniciativa de participació en aquesta Universitat Catalana d'Estiu a través del ministeri d'Educació i Ensenyament Superior, que agraiem, permet la realització de la Diada Andorrana dins les jornades especialitzades de l'UCE i l'atorgament d'ajuts als joves d'Andorra i també del Centre Carlemany de Praga per a la inscripció en els cursos i l'estada a l'UCE. Una bona oportunitat per conèixer joves de totes les contrades de parla catalana a més d'accedir als cursos de qualitat. Enguany s'han concedit dos ajuts per a la inscripció a l'UCE, un a Andorra (Roser Alemany) i un a Txèquia (Anna Duongová).

La contribució andorrana en la 50a edició de l'UCE s'ha vist incrementada amb la participació a la taula rodona *Països Catalans: mite o realitat?*, amb Joan Becat (IEC- Perpinyà), Víctor Labrado (País Valencià), Fina Salord (Institut Menorquí d'Estudis), Antoni Pol (SAC), Antoni Torre (Obra Cultural de l'Alguer), Joaquim Monclús (Associació Cultural del Matarranya) i Lluís Puig, des de Brussel·les, el dia 17 a la tarda després de l'acte inaugural.

Dins el curs *Introducció als Països Catalans: Consciència, llengua, escola*, en què cada matí de 9 a 10 h hi ha un representant de cadascun dels diferents territoris, Antoni Pol va ser el ponent d'Andorra el dia 20.

La secció d'espectacles musicals, el dia 19 a la plaça de la vila de Prada, va aplegar l'actuació del grup andorrà de rock Komanem.

En l'apartat de cinema, el 21 a la nit es va presentar el documental *El pic d'Arcalís, la muntanya solar*, a càrrec dels autors, Jaume Riba i Àlex Tena.

La publicació d'aquesta jornada es durà a terme gràcies al suport del Consell General, dins els actes commemoratius del 600 anys del Consell de la Terra; de FEDA Cultura i del Govern d'Andorra, amb els textos complets dels ponents, en versió impresa i en versió digital. L'Institut d'Estudis Catalans proporciona el DOI a cada article. Els documents en PDF de cada

article es podran trobar posteriorment a la xarxa, al portal www.sac.ad i a <http://publicacions.iec.cat>

La ponència, prevista al programa, que va presentar la Sra. Vanessa Mendoza i Cortès a la Diada, no hi surt publicada a causa de la prohibició expressa de l'autora, rebuda per correu electrònic posteriorment a la jornada.

En virtut del conveni signat entre l'UdA i la SAC, des del 2000 l'assistència a la Diada Andorrana està acreditada per la Universitat d'Andorra, que concedeix el reconeixement mitjançant crèdits universitaris de lliure elecció als estudiants amb hores de participació acumulatives, en aquest cas 7, certificades per la SAC.

Finalment, el nostre agraïment més sincer a tots els que han vingut des d'Andorra al liceu Renouvier de Prada de Conflent i als de l'UCE, per fer-nos costat i estar presents durant la Diada, com també als mitjans de comunicació que traslladen a Andorra les notícies que genera l'esdeveniment, abans de la publicació de la totalitat de les ponències en el llibre corresponent i de poder-lo trobar a Internet en versió digital. Agraïm que ens ajudeu a mantenir la il·lusió per començar a preparar la 32a Diada de l'any 2019, en el marc de la 51a edició de l'UCE. Tots hi esteu convidats.

Àngels Mach i Buch,
Presidenta de la SAC
i representant de la SAC a la Fundació UCE